

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету з питань антикорупційної політики

15 вересня 2026 року

Веде засідання голова Комітету РАДІНА А.О.

ГОЛОВУЮЧА. Друзі, добре, пожартували і добре. Давайте починати засідання комітету. Колеги, ми маємо кворум, відповідно можемо починати засідання комітету. Ми маємо також достатню кількість згод на проведення комітету в режимі відеоконференції, тож можемо, колеги, починати.

Проект порядку денного вам запропонований, колеги. Я зі свого боку запропоную до нього додати ще один пункт, а саме звернення до Кабінету Міністрів України за результатами заслуховування АРМА. Проект документу вам, колеги, наданий, це, власне, просто лист, в якому ми викладаємо те, що почули від АРМА на заслуховуванні яких ми чотири провели за останні дев'ять місяців. І, власне, просимо Кабмін взяти до відома і вжити заходів.

Не буде заперечень?

СЮМАР В.П. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧА. Колеги, чекайте, по АРМА не буде заперечень додати до порядку денного?

_____. Не буде.

ГОЛОВУЮЧА. Сприймається як мовчазна згода. Тоді це питання додаємо.

Чи є ще пропозиції, колеги, до порядку денного? Вікторія.

СЮМАР В.П. З вашого дозволу, колеги, давайте все-таки хоча би коротко обговоримо останні події, бо я думаю, що вони просто на це

заслуговують. Пару хвилин, я висловлю принаймні свою позицію, якщо ви не проти, які пов'язані з НАБУ і з Генеральним прокурором. Все-таки ми профільний комітет в цьому контексті маємо якось про це поговорити.

ГОЛОВУЮЧА. Пані Вікторія, тобто ви пропонуєте додати, власне, у вас виступ і пропозиція, я правильно зрозуміла.

СЮМР В.П. Так-так. Якщо можна, на початку, коротко.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, колеги, тоді давайте спочатку вирішимо питання порядку денного. Є пропозиція щодо порядку денного наступна: проєкт вам наданий, плюс додати питання звернення до Кабінету Міністрів і додати питання, на яке щойно звернула увагу пані Вікторія. І, власне, далі законопроєкти порядку антикорупційної експертизи. Немає заперечень, колеги, можемо такий порядок денний затверджувати?

_____ . Так-так.

ГОЛОВУЮЧА. Тоді прошу по запропонованому порядку денному визначатися

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Мошенець – за.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

Жмеренецький.

ЖМЕРЕНЕЦЬКИЙ О.С. За.

ГОЛОВУЮЧА. Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

Шинкаренко.

Ананченко

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже колеги. Ми маємо порядок денний. Відповідно давайте таким чином зробимо колеги. Пані Вікторія, у вас кілька хвилин. Правильно.

СЮМАР В.П. Так-так, не більше.

ГОЛОВУЮЧА. Давайте, напевно, з цього почнемо. Просто з поваги до вас, бо я просто хвилююся, що, якщо ми це лишимо в «Різному» на останнє, то можемо по всіх законопроєктах просто до цього не дійти.

Немає заперечень, колеги? Тоді з питання пані Вікторії починаємо. Будь ласка, пані Вікторія.

СЮМАР В.П. Колеги, я просто думаю, що ми не...

КАБАЧЕНКО В.В. Давайте почнемо з питання АРМА. Колеги, у нас є АРМА у порядку денному. А потім перейдемо...

ГОЛОВУЮЧА. Так ми щойно це питання також до порядку денного додали.

КАБАЧЕНКО В.В. У мене обмеження теж по часу.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире все встигнемо, не хвилюйтеся. Просто пані Вікторія...

КАБАЧЕНКО В.В. Ми б це проголосували. Я також хочу проголосувати.

СЮМАР В.П. Проголосуєте. Ми підтримаємо. Давайте другим питанням тоді, якщо це АРМА розглянемо.

ГОЛОВУЮЧА. Ми щойно це затвердили у порядку денному, пане Володимире, не хвилюйтеся, ми йдемо по затвердженому порядку денному.

СЮМАР В.П. Да, більше того, ми точно підтримаємо. Я просто думаю, що для нашого комітету, очевидно, останні події, які розгортаються є вкрай

важливими і резонансними. І, чесно кажучи, колеги, я всім вам дуже дякую за ці сім років, тому що мені здається, наш комітет просто показав, що для нас професійність, і відстоювання принципів, і відстоювання тих інституцій, які у нашому відомстві, всі ці сім років були пріоритетом. І в цьому контексті мені здається, що було б дивно не обговорити останні події, тому що в мене вчора було дуже багато ефірів, і питання ставляться, і пропозиції фракцій, і, очевидно, що пропозиції комітету до того, що відбувається, дуже не хотілося би, що ось ці всі, які медійні речі, пов'язані з Генеральним прокурором, да, вони сприймалися в суспільстві як черговий наступ на НАБУ і САП. Тому що ми бачили рік тому ці події, які відбувалися і ми тут достатньо гідно себе повели.

Очевидно, що найбільшим викликом, станом на зараз, буде призначення нового Генерального прокурора, тому що буде, ну багато питань і багато нюансів. І я думаю, що ми тут одностайні в сенсі підтримки незалежності НАБУ і САП, як було всі ці 7 років. І я думаю, що ми впритул підійшли до того, що потрібно змінювати принципи призначення Генерального прокурора.

І, якщо чесно, то я дуже рада була вчора почути, зокрема і підтримку фракції «Батьківщина» на ефірі, що вони так само виступають за незалежні конкурси, на призначення Генерального прокурора. Можемо далі дискутувати як завгодно про принципи цих незалежних конкурсів, але все-таки запропонувати Президенту кандидатури, які пройшли, принаймні базовий відбір.

З токи зору доброчесності, з точки зору того, як ми покажемо суспільству, як це відбувається, зокрема з конкурсами на посади суддів, що це люди, які мають відповіді на всі питання, які в них є. Тому що суспільство очевидно буде ставити питання і очевидно, що має бути серйозна довіра суспільна до наступного Генерального прокурора після того, що відбувається.

І цей треш, на жаль, досі триває, і сьогодні я знову подивилися чергову серію кіно, і мені дуже прикро насправді, що українці і головне наші партнери в тому числі, стають свідками отаких речей, які насправді дуже серйозно послаблюють інституцію. Мені здається, що інституцію треба посилювати і це безперечно і АРМА, про яку будемо говорити наступним питанням, і безперечно це і НАБУ, і САП, і безперечно це Генеральна прокуратура.

Тому, дивіться, можемо дискутувати, але мені здається, що позиція комітету тут має бути якимось чином висловлена на підтримку незалежності НАБУ і САП. І, зокрема, я би пропонувала, щоби Анастасія Олегівна, я знаю, що в неї є це право, але мені здається, що було би добре, якби й комітет підтримав її в тому, щоби ми все-таки визначили, що пріоритетним сьогодні є розгляд законопроєкту про конкурс на Генерального прокурора.

Знову таки, будемо розглядати, буде профільний комітет говорити про принципи цих конкурсів. Але давайте скажемо про те, що для посилення інституції, ми маємо говорити не про персоналії, а про процедури і про самі інституції.

От, така моя пропозиція. Мені здається, що така пропозиція, якщо ми посилимо позицію комітету, позицію нашої голови, якщо ви, Анастасія Олегівна, звісно, не заперечуєте, то, мені здається, що це буде нормальна наша позиція і принаймні ми суспільству можемо сказати, що ми свою позицію з приводу останніх подій висловили.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пані Вікторія.

КАБАЧЕНКО В.В. Вікторія, а в чому саме пропозиція, я не зрозумів? Перепрошую. В чому була пропозиція?

СЮМАР В.П. Щоб Анастасія Олегівна звернулася до керівництва парламенту про першочерговість розгляду законопроектів про конкурсні процедури на призначення Генерального прокурора.

КАБАЧЕНКО В.В. Супер. Підтримуємо. Якщо це пропозиція, передавайте. Та я не знаю як це відноситься до нашого комітету, але якщо це допоможе керівництву парламенту, то супер, звісно, підтримуємо.

СЮМАР В.П. Я думаю, що це принаймні для нас є наша позиція перед суспільством. І це так само важливо.

КАБАЧЕНКО В.В. Погоджуюсь. Повністю підтримую. Супер.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Я просто є автором законопроекту про конкурсну процедуру для добору Генерального прокурора. Тому, власне, було би дивно, якби я не підтримала цю ініціативу. Я мушу вас проінформувати, колеги, що я як народний депутат, не як голова комітету, а як народний депутат вже звернулася до Голови Верховної Ради і до мого колеги pana Сергія Іонушаса – голови правоохоронного комітету з проханням невідкладно відповідно законопроект, перше – розглянути, друге – включити до порядку денного Верховної Ради. Я це зробила, ще раз, не як голова комітету, а як народний депутат суб'єкт права законодавчої ініціативи. Разом з тим, колеги, якщо є ініціатива, за яку я вам дякую дуже, від комітету також спрямувати відповідного листа до і pana Іонушаса, і Голови Верховної Ради pana Стефанчука щодо розгляду законопроекту, і, власне, опрацювання питання як зробити добір кандидата на посаду Генерального прокурора орієнтованим на професійній якості для того, щоб ми просто більше не бачили той ганебний цирк, який я, в принципі, не знаю, як українці на такому році повномасштабного вторгнення можуть витримувати, і дивитися, і не ставити

питання, чи є взагалі хтось, я перепрошую, здоровий, в політично урядовій бульбашці, психічно здоровий. Я перепрошую за жорсткі формулювання. І, власне, да, якщо є також підтримка ініціативи звернутися до профільного комітету, до Голови Верховної Ради з тим, щоби розглянути законопроект і опрацювати питання як зробити добір Генерального прокурора оснований на оцінці професійних здібностей, як відповідно виконувати відповідну вимогу також і критерії для вступу до Європейського Союзу по кластеру «Основи», то, да, я буду, безумовно, комітету дуже вдячна за підтримку цього. Як це стосується предмету відання комітету? Дуже просто, ми просто бачили, що під керівництвом Кравченка, на жаль, Офіс Генерального прокурора перетворився із, власне, органу правосуддя, це мало би бути по Конституції, на орган, принаймні за версією слідства, ну, я змушена так казати, да, на орган: перше – «кришування» кол-центрів, друге – атак на антикорупційні органи. Сфабрикована, просто сфабрикована, я не буду навіть інше слово брати, підозра проти детектива, який розслідував «Мідас». Тепер цей неймовірний і ганебний цирк із підозрами, в якому спочатку Генеральний прокурор відправляє поштою, щоб не реєструвати в канцелярії, а потім просто тікає за кордон, саме тікає за кордон, ну, тобто щоб не було ніяких ілюзій щодо іншого стану справ. Генеральний прокурор України своєю крайньою справою на посаді Генерального прокурора втік просто за кордон, до речі, на службовому авто. І це те, що чого докотився Офіс Генерального прокурора, і це як він дозволив собі бути просто органом атак на антикорупційні органи. Тому в цьому сенсі, я думаю, що це, безумовно, стосується, нашого предмету відання.

А щодо антикорупційного бюро, ну, я би, власне, запропонувала найближчим часом керівництво бюро заслухати по результатам роботи, ми і так мусимо це робити. І в рамках цього обговорення тоді всі решта питань підняти.

Пані Вікторія, я правильно підсумувала пропозицію?

СЮМАР В.П. Так, якщо, якщо можна, я думаю, що мова буде йти про різні законопроекти також, да, але, зокрема точно треба починати цю роботу. Там є законопроект наш – повернути конкурси на низові рівні в Генеральній прокуратурі, які були скасовані Кравченком, тобто про конкурси загалом.

І якщо можна, в цьому зверненні просто написати, що наш комітет, підтримуючи незалежність НАБУ і САП, там звертає увагу на важливість ось цього законопроекту, от, власне кажучи, така пропозиція. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Я думаю, тоді було би логічно згадати і законопроекти про конкурси в прокуратурі, наскільки мені відомо принаймні уряд працює над своїми версіями законопроектів. Прекрасно, я сподіваюся, їх все-таки нарешті побачити, я ще на це сподівалася ще за попереднього уряду, але не так сталося, як бажалося. Тим не менше, я думаю, що розгляд одних законопроектів не перешкоджає, власне, і опрацюванню, і поданню інших для того, щоб парламент знайшов найкращий варіант, а не просто сидів, чекав, доки сміття, яке, по-перше, не в кутку, а просто по центру кімнати, перепрошую, якби так коректно сказати, остаточно засмердиться. Перепрошую.

Гаразд, колеги, тоді... Чи хтось бажає висловитися, чи я можу поставити пропозицію на голосування?

КАБАЧЕНКО В.В. Кабаченко бажає висловитися.

ГОЛОВУЮЧА. Будь ласка, пане Володимире.

КАБАЧЕНКО В.В. Я підтримую звернення комітету, якщо це у формі звернення, акцентувати увагу на конкурсній процедурі обрання Генпрокурора, тобто не про адресний законопроект, про в цілому комплексний підхід абсолютно підтримую.

Генеральна прокуратура не є предметом відання нашого комітету, це думка, яку я хочу донести, але в цілому всю дискусію підтримую повністю, давайте таке звернення зробимо.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Володимире, але проти номерів законопроектів, там їх декілька, ви заперечуєте чи ні?

КАБАЧЕНКО В.В. Ні-ні, пані голово, в жодному випадку не заперечую, акцентую на тому, що ми маємо зараз повернутися до цієї дискусії. Напевно, крім вашого проєкту закону є інші проєкти, про які мені не відомо.

СЮМАР В.П. Точно є, да. І будуть ще.

ГОЛОВУЮЧА. Дивіться, про конкурс на Генерального прокурора мені не відомо про інші законопроекти.

Пане Володимире, вибачте, в мене була затримка із звуком і мені здається, я вас перебила. Я перепрошую. Закінчить, будь ласка.

КАБАЧЕНКО В.В. Все добре, я закінчив думку. Все добре. Слухаємо вас.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд, колеги, я не бачу більше піднятих рук і бажання висловитися. Я тоді пропоную наступне, колеги, звернутися до Комітету з питань правоохоронної діяльності і до Голови Верховної Ради щодо необхідності розгляду відповідних законопроектів, акцентувати на необхідності, власне, опрацювання тієї процедури, яка забезпечить елементи конкурсу, відповідно професійний добір, який передуватиме політичному призначенню і акцентувати на тому, що це необхідно не тільки для системи правосуддя, не тільки для виконання наших вимог щодо вступу до

Європейського Союзу, а також і для забезпечення незалежності антикорупційних органів. Я правильно зрозуміла, правильно пропозицію...

СЮМАР В.П. Так-так, чудово.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд, колеги, тоді прошу по цьому визначатись.

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Мошенець – за.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Кабаченко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. Я вибачаюсь, Анастасія Олегівна, зв'язок пропадав, а за що ми голосуємо?

ГОЛОВУЮЧА. Ми голосуємо за звернення до правоохоронного комітету і Голови Верховної Ради щодо розгляду законопроектів, пов'язаних із конкурсами в прокуратурі. Опрацювання, в принципі, питання.

ІВАНІСОВ Р.В. А, за. За. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже.

Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ткаченко.

Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. Добрий ранок. За. Шинкаренко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги, ми маємо рішення, правильно, пане Володимир?

КАБАЧЕНКО В.В. Так. Маємо рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Гарзд. Дякую дуже, колеги. І дякую за підтримку тут у нас не про політичні якісь історії йдеться, а йдеться про те, що треба нарешті зайти у фахову дискусію, як виконати вимоги Європейського Союзу, Конституції і здорового глузду. Дякую дуже, колеги.

Наступне питання щодо звернення до Прем'єр-міністра України, Кабінету Міністрів по результатам заслуховування АРМА. Колеги, проєкт

листа наданий, чи потрібне окремо обговорення? Чи ми можемо переходити...

КАБАЧЕНКО В.В. З ним ми ознайомились в чаті.

ГОЛОВУЮЧА. Просто ми це питання обговорювали на чотирьох засіданнях, тому...

КАБАЧЕНКО В.В. Пані голово, у мене є пропозиція ще додатково до листа.

ГОЛОВУЮЧА. Да.

КАБАЧЕНКО В.В. Лист він написаний на фазі наших чотирьох засідань, до листа жодних зауважень. Я пропоную або в цьому ж листі, або окремо у зверненні на Прем'єр-міністра запропонувати зустріч, за представництвом АРМА в тому числі, тобто прем'єр, АРМА і наш комітет. Тому що в бюджеті на сьогодні супервелика діра, всі про це говорять, у АРМА дуже багато активів, які не передані в управління, а це означає, що вони не надають кошти в бюджет.

Оце довести до відома прем'єра було б непогано, за його персональної у часті, я думаю, йому це має бути цікаво.

ГОЛОВУЮЧА. Ми можемо в супровідному зазначити, що комітет виступає із такою ініціативою.

КАБАЧЕНКО В.В. Да.

ГОЛОВУЮЧА. Да? Гаразд, я тоді також візьму на себе, з вашого дозволу, проговорити це і донести цю ініціативу, також і в робочому режимі, з Прем'єр-міністром. Гаразд?

КАБАЧЕНКО В.В. Да. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Да.

Гаразд, колеги. Дякую дуже.

Тоді, всі, хто бажали висловитися, висловилися, колеги? Не бачу піднятих рук. Гаразд.

Тоді давайте переходити до голосування. Прошу тоді визначатися щодо запропонованого проєкту листа.

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. Кабаченко – за. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

АНАНЧЕНКО М.О. За.

ГОЛОВУЮЧА. Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Маємо по цьому також рішення.

КАБАЧЕНКО В.В. Маємо рішення, да.

ГОЛОВУЮЧА. І можемо рухатися далі по порядку денному в частині антикорупційної експертизи законопроектів.

Отже, перший законопроект з цього блоку питань – це проєкт Закону України про обіг товарів, пов'язаних зі знелісненням та/або деградацією лісів (реєстраційний номер 15352), суб'єкт права законодавчої ініціативи наш колега народний депутат України пан Олег Бондаренко. І мені здається, він присутній.

Да, пане Олеже?

БОНДАРЕНКО О.В. Так точно, Анастасіє Олегівно!

ГОЛОВУЮЧА. Доброго дня ще раз.

БОНДАРЕНКО О.В. Доброго дня.

ГОЛОВУЮЧА. В нас, колеги, проєкт висновку по цьому законопроєкту: визнати його таким, що містить корупціогенний фактор в окремій нормі, а саме правову невизначеність в частині відсутності чітких критеріїв виділення особливо захисних лісових ділянок та наділення юридичних осіб, яким відповідно пропонується передати повноваження щодо (якщо правильно розумію) роботи із лісами широкими дискреційними повноваженнями щодо визначення таких особливо захисних лісових ділянок.

Я спробую, колеги, дуже коротко окреслити те, що покладено в наш з вами проєкт рішення, запропонований секретаріатом. Станом на... Точніше так, давайте коротко спробуємо. Законопроєкт пропонує повноваження із, власне, виділення особливо захисних лісових ділянок, передати новому такому інституту (якщо я правильно розумію) сертифікованим лісовпорядним організаціям для того, щоб ці організації, в тому числі різної форми власності суб'єкти, під час, власне, здійснення лісовпорядкування визначали статус особливо захисних лісових ділянок.

Станом на зараз у нас є норма Кабінету Міністрів – норма за якою, власне, оці критерії або нормативи, за якими ділянки або відносяться, або не відносяться до особливо захисних, ці критерії встановлюються Кабінетом Міністрів України, законопроєкт пропонує цю норму прибрати. І відповідно складається враження, що в разі ухвалення такої норми, відповідно лісовпорядні організації самі будуть визначати, яким чином у зв'язку із чим, на основі чого лісові ділянки або відносити до особливо захисних, або не відносити, що відповідно матимемо наслідком не тільки, власне, дискрецію, але і, скажімо так, певні свавільні рішення щодо поводження з ділянками, вирублення лісу, невирублення лісу, заліснення і так далі.

Крім того, в якості зауваження звертає увагу також секретаріат у проєкті рішення, що не встановлено дуже чітких базових вимог до юридичних осіб інженера, власне, лісовпорядника або процедури проходження сертифікації, результатом яких, власне, буде сертифікація цих лісовпорядних організацій. І також звертає секретаріат увагу в якості зауваження на юридичну невизначеність понять у законопроєкті, зокрема в частині, власне, порядку припинення порушень вимог законодавства, що таке формальні невідповідності, які належить виправляти, що таке негайне вилучення або відкликання відповідного продукту щодо якого виявлені порушення, в чому вимірюється негайність – у днях, годинах, місяця, роках – не зрозуміло. Ну, це відповідно також нечіткість регулювання, в яку можуть просочуватися недобросовісні наміри окремих суб'єктів.

Пане Володимире, я прошу вас тоді прокоментувати. Прошу прокоментувати в межах висловлених зауважень до законопроєкту. Якщо є пояснення, якщо неправильно прочитана норма законопроєкту, будь ласка, вкажіть на це, або відповідно маємо те зауваження, я перепрошую, маємо ту пропозицію корупційного ризику, яка запропонована секретаріатом після антикорупційної експертизи.

Пане Володимире, будь ласка.

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасія Олегівна, ви до мене?

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, будь ласка. Пане Олеже, вибачте, я думала про Володимира Кабаченка і перевіряла, чи на зв'язку секретар. Пане Олеже, вибачте.

БОНДАРЕНКО О.В. Володимиром мене поки що ще не називали.

ГОЛОВУЮЧА. Вибачте, будь ласка. Вчора був дуже складний день, я вже готова забути, як звати мене саму.

БОНДАРЕНКО О.В. Розумію.

Анастасіє Олегівно, скажіть, будь ласка, чи потрібно мені в цілому характеризувати законопроект, чи достатньо просто звернути увагу на ті зауваження, які ви висловили зараз?

ГОЛОВУЮЧА. Ми, зазвичай, просимо авторів сконцентруватися на тих зауваженнях, які ми висловили.

БОНДАРЕНКО О.В. Так точно. Анастасіє Олегівно, шановні колеги, дійсно, в цьому законопроекті є ті норми, на які звернув увагу секретаріат вашого комітету. І, дійсно, в цьому законопроекті відповідно до тих пропозицій, які є, є зміни до частини другої статті 41 Лісового кодексу України, з яких виключається порядок встановлення нормативів, за якими виділяються особливо захисні лісові ділянки, які станом на зараз встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Чому, власне, була така пропозиція, виникла, тому що за тією логікою, яка закладалася колективом авторів разом із Держлісагентством, з Міністерством захисту довкілля, потім це міністерство в частині лісогосподарської діяльності перетворилося, була переведена ця функція до Міністерства агропромислового комплексу, пан Висоцький. Так от закладалася така логіка, що всі матеріали лісовпорядкування будуть розроблятися сертифікованими організаціями і затверджуватися один раз на 10 років. І там в складі цих матеріалів лісовпорядкування буде в тому рахунку і інформація про виділені особливо захисні лісові ділянки. А оскільки... А оскільки весь процес лісовпорядкування, безумовно, має бути регламентований на рівні постанов Кабінету Міністрів, то і порядок виділення таких ділянок, і нормативи мали би включатися в склад саме цієї процедури, яка мала затверджуватися Кабінетом Міністрів.

Тобто жодного разу не було бажання вивести з-під законодавчого регулювання сферу встановлення критеріїв і нормативів для відведення особливо цінних захисних ділянок, лісових ділянок. Тому що, ну, наш комітет точно розуміє наскільки важливо прибрати таку певну дискрецію або взагалі відсутність регулювання для захисту таких лісів.

Але, я думаю, що трохи невірно був запропоновано метод рішення з оцієї комплексності щодо вкладення в один документ всіх нормативів, всіх критеріїв. Я думаю, що саме цю частину варто було не виключати, частину другу статті 41, а її переробити в іншу норму, яка би показувала, що нормативи затверджуються в Кабінеті Міністрів в складі, наприклад, постанови, що регламентує порядок здійснення лісовпорядкування в цілому і до другого читання ми це точно призведемо.

Тепер що стосується другого вашого зауваження, щодо дискретності вимог до цих сертифікованих лісовпорядників і до сертифікованих організацій, які в себе будуть включати власне лісовпорядників.

Тут не до кінця згоден з вами, тому що власне вимоги до конкретних спеціалістів, вони не є притаманними, не є притаманними нашому законодавчому регулюванню, ну тобто регулюванню на рівні закону. Наприклад, Закон України «Про землеустрій», 66 стаття цього закону, кваліфікаційні вимоги до інженерів-землевпорядників, переносить до повноважень кваліфікаційних комісій, які утворені на рівні вищих навчальних закладів.

Так само і купа інших законів, якщо вони містять в собі, ну, наприклад, Закон про природно-заповідний фонд. Якщо там є вимоги до наприклад керівників об'єктів природно-заповідного фонду, то просто кажуть, що ці керівники мають мати вищу освіту біологічну або географічну, або природоохоронну освіту, і не більше.

Тому, власне, розписувати повністю всі критерії для заняття цієї посади, думаю, що це не є коректним з точки зору нормотворчої техніки, але тим не менш, якщо ми пропрацюємо це завдання, ми, якщо комітет бачить в

цьому ризику, то ми залюбки внесемо такі зміни до другого читання також і більш конкретизуємо.

Стосовно самих підприємств, які в себе будуть об'єднувати таких землевпорядників, так само, як на мене, то наявність в штаті самого інженера, сертифікованого інженера-землевпорядника, який можливо буде відповідати якимось визначеним законодавством вимогам, то цього буде достатньо для того, щоб це підприємство мало право на сертифікацію. Тобто знову ж таки, чи можна закласти до закону всі вимоги до цього підприємства – напевно, ні. Ключові – ймовірно так. Але ключові і так були закладені, це наявність відповідного обладнання та такого інженера в складі підприємства. Тобто і в цій частині ми також готові доопрацювати, враховуючи зауваження вашого комітету.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Олеже.

Я відреагую по другому питанню там, де зауваження по, власне, визначенням вимог до юридичних осіб-лісовпорядників і їх персоналу. Тут більше не питання про вимоги до конкретного інженера. Тут питання в тому, що, якщо я правильно розумію, поправте мене якщо ні, ви пропонуєте фактично новий інститут сертифікованих лісовпорядних організацій, про який із законопроекту я дізнаюся лише те, що сертифікація буде здійснюватися в порядку, визначеному Кабінетом Міністрів, і, в принципі, більше нічого. Зауваження стосується того, що основні параметри цієї сертифікації, вимоги, процедури і так далі, було би добре, я розумію, що не в усіх деталях, і розумію, що буде потрібна і підзаконка, але все-таки базові параметри визначити на рівні закону, інакше, в принципі, не зовсім зрозуміло за... Скажемо так, по-перше, не зовсім зрозуміло колегам в залі, за що саме вони голосують, як, в принципі, цей новий інститут буде виглядати.

І, по-друге, власне, незрозуміло суб'єктам, точніше, не дуже передбачуване для суб'єктів на ринку, як далі буде виглядати, власне,

регулювання цього ринку і цієї сфери господарської діяльності. Це щодо другого.

Щодо першого. Дивіться, я дивлюся на зміни до статті 47 Закону про... Точніше, перепрошую, Лісового кодексу. І тут, да, ідеться про те, що лісовпорядкування здійснюється за єдиною системою в порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, це, на жаль, не означає, що збережуться вимоги до особливо цінних лісів, щоб... перепрошую, до особливо захисних лісових ділянок. Скажу просторічно, дійсно, трошки підозріло виглядає виключення цієї норми, я рада чути, що намір був інший. Я би, напевно, все-таки пропонувала говорити про дискрецію і відповідно корупційний ризик в окремій нормі. Але з огляду, власне, на весь предмет законопроекту, звернути увагу на те, що це може і відповідно має бути виправлено до другого читання.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую, Анастасіє Олегівно, дякую за об'єктивний підхід.

ГОЛОВУЮЧА. Але ж я правильно розумію, що ви визнаєте, що тут якби є проблема в регулюванні?

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасіє Олегівно, цього неможливо не визнати.

ГОЛОВУЮЧА. Я посміхаюся, бо це частина роботи нашого комітету.

КАБАЧЕНКО В.В. Олеже, це у нас вперше ситуація така на комітеті.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, ні не вперше, не вперше, колеги, але частина роботи нашого комітету вона також у тому, щоб дати колегам по парламенту розуміння того, як їх норми читають люди, виходячи із того, що написано чорним по білому в законопроекті, люди, які не знають, які міркування при

цьому були відповідно в робочих розмовах, робочих зустрічах або, власне, у головах у людей, які це писали. Доступу до голів ми не маємо тому, власне, читаємо те, що написано на папері і звертаємо увагу на те, які ризики можуть виникати при застосуванні норм всіма рештами суб'єктів, які також не мають доступу до голів, а можуть ще й мати не дуже добросовісні наміри сформулюємо це так.

Колеги, чи по законопроекті ще бажає хтось висловитися?

БОНДАРЕНКО О.В. Анастасіє Олегівно, чи можу я?

ГОЛОВУЮЧА. Да, пане Олеже, будь ласка.

БОНДАРЕНКО О.В. Да. Я хотів подякувати вам. Хотів ще раз дуже коротко прокоментувати, дійсно, шановні колеги, ну, по-перше, точно не закладалися спеціально до цього законопроекті такі норми, які могли б призвести до певної дискреції, ми, ну, ми принаймні не хотіли цього закласти, і ми готові це виправляти до другого читання. А, по-друге, я хотів би вам подякувати за те, що ви дійсно... ви точно краще розумієте і знаєте ті ознаки, за якими ті чи інші норми можуть кваліфікуватися як норми, що містять корупційні ризики і дуже вам дякую за те, що ви виправляєте наш комітет. Я, коли беру участь у вашому комітеті, я завжди радий почути конструктивну критику, яку ми готові виправляти до другого читання.

Дуже вам дякую за це.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, пане Олеже.

Тоді, колеги, пропозиція, підсумовуючи дискусію, пропозиція щодо рішення наступна. Визнати законопроект таким, що містить в окремій нормі корупціогенний фактор. Ми його вже обговорили. Зазначити, що цей фактор може бути виправлений і підлягає виправленню, і має бути виправлений до другого читання. Звернути увагу, точніше, лишити зауваження, які

обговорили, щодо доцільності процедури сертифікації суб'єктів лісовпорядкування, все-таки окреслити на рівні закону для забезпечення, власне, і розуміння інституту, і передбачуваності регулювання, не повністю віддавати на рівень Кабінету Міністрів, тим паче, я думаю, що це було би і правильно, з огляду на вимоги Закону про державний контроль за здійсненням господарської діяльності, тож це лишити в якості зауваження.

Ну, і відповідно... да, мені здається, мені здається все, все окреслила, що зачепили в дискусії. Такий, колеги, проєкт рішення. Можемо переходити до голосування?

КАБАЧЕНКО В.В. Так, так, переходимо.

ГОЛОВУЮЧА. Да. Дякую дуже, колеги.

Тоді прошу по наявному, по тому проєкту рішення, який щойно окреслила, визначатися.

Радіна - за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

БУРМІЧ А.П. За. Дещо специфічно, звичайно. Ну, ладно підтримаю. За-за.

ГОЛОВУЮЧА. Жмеренецький.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. В виде подарка для Бондаренка. За.

ГОЛОВУЮЧА. Так, колеги, я прошу такі розговорчики на антикорупційному комітеті припинити.

ІВАНІСОВ Р.В. Сподіваємося, що комітет Олега Володимировича виправить до другого читання. Бо стільки, скільки ми слухали, що вони виправлять, не ваш комітет, Олег Володимирович, а взагалі в парламенті, то комітети ніколи до цього не доходили, то подивимося до другого читання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. Шинкаренко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, колеги.

Рухаємося далі по порядку денному. Пане Олеже, вам також дякую.

БОНДАРЕНКО О.В. Дякую. До зустрічі.

ГОЛОВУЮЧА. Наступний законопроект, колеги, реєстраційний номер 14327-д, проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо забезпечення відповідності актам права Європейського Союзу та відповідним критеріям, встановленим Європейською платіжною радою, з метою приєднання України до Єдиної зони платежів у євро, так званої SEPA.

Колеги, до цього законопроекту пропонується зробити зауваження. Я мушу зазначити, що ми зараз із вами говоримо про законопроект із позначкою «д», але чи то основного, чи то альтернативного законопроекту ми з вами вже робили аналогічні зауваження і аналогічні зауваження робило ГНЕУ, а саме: щодо пропозиції законопроекту виділити окреме поняття «викривач у сфері запобігання та протидії легалізації (відмиванню) коштів». Це, колеги, не дуже вдала конструкція. Тобто розширити категорію викривача – це може бути хороша ідея, розширити шляхом перевизначення терміну «викривач» в окремому законі, який не окреслює ні прав, ні обов'язків, ні гарантій захисту, що найважливіше, таких викривачів, – це поганий підхід.

Закон «Про запобігання корупції» статус викривача все-таки дещо обмежує, власне, антикорупційною сферою. Це означає, що і всі гарантії, передбачені нашим з вами профільним законом, вони поширюються на такий інститут викривача. У випадку якщо викривач буде окремо, інакше визначений в іншому законі, виникне колізія і виникне правова невизначеність щодо того, які права і гарантії поширюються на викривача у сфері запобігання протидії легалізації коштів. І я боюсь, що така невизначеність і така колізія не буде на користь викривачів. Тож, колеги, пропозиція зробити відповідні зауваження і зазначити, що, якщо розширювати визначення викривача, то це треба робити в профільному законі, що мається в Законі «Про запобігання корупції». Або відповідно передбачати поширення передбачених цим законом гарантій на розширений

або новий інститут викривача також, інакше це просто не буде про захист відповідних викривачів.

Такою є, колеги, пропозиція, таке зауваження, колеги, і пропозиція зробити. Чи будуть тут додаткові пропозиції або зауваження? Немає. Тоді, колеги, прошу визначатись по запропонованому проєкту висновку.

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко.

КАБАЧЕНКО В.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Бурміч.

Жмеренецький.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги. Маємо рішення, да, пане Володимире?

КАБАЧЕНКО В.В. Так, маємо рішення.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую.

Колеги, наступний законопроект, реєстраційний номер 15269, проект Закону про внесення змін до Закону України «Про систему гарантування вкладів фізичних осіб» щодо корпоративного управління Фонду гарантування вкладів фізичних осіб. До цього законопроекту, колеги, за результатами антикорупційної експертизи в секретаріаті запропоновано зробити зауваження, ви можете з ними ознайомитися в проекті рішення. Я спробую дуже коротко підсумувати.

Власне, з одного боку законопроект спрямований на, скажімо, корпоратизацію і посилення гарантій корпоративного управління Фонду гарантування вкладів. З іншого боку є певні прогалини і в цьому законопроекті, пропонується три зауваження зробити.

Перше, щодо відсутності вимог до компаній з добору персоналу та процедура її визначення. Ви знаєте, в корпоративному управлінні, власне менеджерів найвищого рівня, шукають не по оголошенням, а цим займається спеціальна рекрутингова компанія і це як би стандарти в бізнесі і в корпоративному управлінні також.

Разом із тим, вимог до вибору цієї компанії, до процедури вибору цієї компанії, чи це закупівля, чи ні, ці вимоги відсутні, а вони однозначно мають з'явитися для того, щоб не було тут зловживань.

Друге, таким чином виписані норми, що фактично є можливість для затягування процесу добору директора-розпорядника. І є можливості для

фактично безпідставного відхилення пропозиції цієї рекрутингової компанії, яку ми обговорювали на первинному етапі.

Як виглядає процедура? Рекрутингова компанія оцінює кандидатів, проводить з ними співбесіди, дивиться на їх резюме і так далі. І за результатами цієї роботи пропонує відповідно конкурсній комісії, в якій є представники держави, обрати найкращих кандидатів.

Але для конкурсної комісії, відповідно для адміністративної ради, зберігається можливість у випадку, якщо вони вважають, що запропоновані кандидати не мають найкращого професійного досвіду знань і якості для виконання повноважень директора-розпорядника Фонду гарантування вкладів, то адміністративна рада може фактично відхиляти запропонованих кандидатів і необмежену кількість разів, на необмежений фактично строк, може затягувати повторний відбір кандидатів.

Це фактично новий конкурс, це можливість ще раз нівелювати фактично пропозиції рекрутингової компанії, тоді не зовсім зрозуміло, а навіщо держава взагалі витрачає кошти на рекрутингову компанію, якщо не хоче слухати її пропозиції. Ну і знову ж таки – це про відсутність вичерпних підстав для відмови. Це також про дискрецію, яка може необмежену кількість разів і на необмежений час затягуватися. І це не дуже добре, м'яко кажучи.

І крім того, колеги, це вже дуже вузько наше з вами профільне питання про вимоги до члена виконавчої дирекції Фонду гарантування вкладів. Немає заборони щодо призначення людей, які притягалися до відповідальності за корупційні, пов'язані з корупцією правопорушення щодо яких наявне рішення суду, яке набрало законної сили про так звану цивільну конфіскацію. І відповідно це звужує обсяг антикорупційних, скажімо так, вимог до кандидатів на таку високу посаду порівняно, наприклад, з Законом «Про запобігання корупції». Тому тут, колеги, також ми говоримо, фактично, невідповідність антикорупційному законодавству. Такі, колеги, до цього законопроекту зауваження. Чи будуть, колеги, пропозиції..? Чи будуть

пропозиції або пропозиції до змісту, пропозиції щодо іншого рішення і так далі? Чи бажає хтось із комітету висловитися? Ні.

Колеги, тоді я пропоную визначатися по наявному проєкту рішення. Так, колеги, мене чутно? Колеги...

МОШЕНЕЦЬ О.В. Так чутно.

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Чутно-чутно.

ГОЛОВУЮЧА. Здалося, що зник зв'язок у комітеті. Гаразд. Колеги, тоді я буду пропонувати визначатися по наявному проєкту рішення, а перед цим я мушу колеги попросити когось із вас виконувати функції секретаря, бо пан Володимир, на жаль, зараз мав відключитися. Колеги, у кого є можливість взяти на себе функції секретаря?

Колеги, пане Романе.

ШИНКАРЕНКО І.А. У мене є можливість.

ГОЛОВУЮЧА. Пане Іване, ви можете взяти на себе функцію.

ШИНКАРЕНКО І.А. Так-так.

ГОЛОВУЮЧА. Гаразд. Дякую дуже. Тоді прошу вас взяти на себе функцію секретарі на цьому засіданні.

І колеги, прошу тоді визначатися по наявному проєкту рішення, який щойно окреслила.

Радіна – за.

Мошенець.

МОШЕНЕЦЬ О.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Кабаченко, на жаль, від'єднався.

Бурміч.

Жмеренецький.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. Шинкаренко – за.

ГОЛОВУЮЧА. Ананченко.

Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Ми маємо рішення, да, пане Іване?

ШИНКАРЕНКО І.А. 5 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Шість.

ШИНКАРЕНКО І.А. Шість. Шість.

ГОЛОВУЮЧА. Шість. Мені здається, що шість.

КАРМАН Ю.В. 6 – за.

ГОЛОВУЮЧА. Шість. Дякую дуже, Юрій Васильович.

Маємо рішення по цьому.

І наступне, колеги, законопроект у нас на порядку денному, реєстраційний номер 14282-1, проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо незалежності і гарантій здійснення повноважень Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики і... Я перепрошую, енергетики і комунальних послуг.

До цього законопроекту, колеги, за результатами антикорупційної експертизи також пропонується зробити зауваження наступного характеру. Фактично цей законопроект віддає всі місця в конкурсній комісії із добору кандидатів на посаду членів Національної комісії, яка здійснює державне регулювання у сфері енергетики і комунальних послуг представникам, так чи інакше, комітетів Верховної Ради України. Всі члени комісії делегуються або Комітетом з питань енергетики, за пропозицією цього законопроекту, або Комітетом з питань євроінтеграції, або Комітетом економічного розвитку, і навіть пропонується Комітету з питань антикорупційної політики делегувати особу.

Але я, колеги, пропоную все-таки визначити це як проблему законопроекту, абсолютно не гарантує і навіть навпаки – негативно впливатиме на незалежність Регулятора, якщо конкурсна комісія із добору, власне, кандидатів на посаду членів Регулятора буде сформована повністю на 100 відсотків за політичним принципом від комітетів, що фактично, давайте чесно, означає від народних депутатів, тобто це політичний принцип формування комісії і це неприйнятно для добору членів Регулятора, який за своїм визначенням, за своїм статусом Регулятора як органу з особливим статусом має бути незалежний від уряду, ну і незалежний і політично також.

Тому, колеги, до цього пропозиція зробити зауваження. Чи будуть тут альтернативні пропозиції чи думки? Тоді, колеги, прошу визначатися по наявному проєкту висновку щодо зауважень до законопроєкту.

До речі, давайте з вами, колеги, порадимось, чи це ми говоримо про зауваження, чи ми говоримо саме про корупційний ризик? Повністю політична конкурсна комісія із добру кандидатів на посаду члена Регулятора.

СЮМАР В.П. Ну дивіться, я не знаю, це... це якщо ми вже парламент підозрюємо, навпаки, зазвичай виконавча влада – це проблема. Коли ми посилювали комітетські повноваження, відверто кажучи, це було позитивними історіями, тому що все-таки в комітеті є різні люди, представники різних фракцій і вони забезпечують баланс, ну, принаймні так це має працювати в парламентсько-президентських республіках. Тому чесно, скажімо так, ризику корупційного я би, ну, не вбачала.

ГОЛОВУЮЧА. Ну, як на мене, це все-таки політизація.

Добре. Колеги, давайте тоді визначатися по наявному проєкту висновку від секретаріату щодо зауважень. Прошу тоді по цьому визначатися.

Радіна – за.

Мошенець.

Бурміч.

МОШЕНЕЦЬ О.В. Мошенець – за. Мошенець – за. Вибачаюся.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую, пані Олена.

Бурміч.

Жмеренецький.

Іванісов.

ІВАНІСОВ Р.В. За.

ГОЛОВУЮЧА. Сюмар.

СЮМАР В.П. За.

ГОЛОВУЮЧА. Шинкаренко.

ШИНКАРЕНКО І.А. За.

ГОЛОВУЮЧА. Арсенюк.

АРСЕНЮК О.О. Арсенюк – за.

ГОЛОВУЮЧА. Дякую дуже, колеги.

Колеги, на цьому ми опрацювали всі законопроекти, щодо яких запропоновані проекти висновків з корупційними ризиками, перепрошую, щодо наявності в законопроектах корупційних ризиків або з пропозиціями зауважень. Чи буде, колеги, хтось із членів комітету наполягати на або на розгляді в першу чергу законопроектів щодо яких не запропоновано зауважень, або відповідно чи по якомусь із цих законопроектів є пропозиції щодо зауважень або корупційних ризиків?

Можете по порядку денному подивитися які в нас лишилися законопроекти, всі їх секретаріат пропоную визнати такими, що відповідають вимогам антикорупційного законодавства. Чи, колеги, є інші пропозиції, рішення, чи ініціатива якась із законопроектів окремо, чи першочергово розглянути? Немає?

Тоді, колеги, у мене пропозиція відповідно така: у нас є 12 законопроектів. Я пропоную порядок розгляду цих законопроектів такий: до них до всіх не запропоновано за результатами антикорупційної експертизи зауважень і не ідентифіковано корупційних ризиків, і я ці всі законопроекти

назву. Якщо в когось із членів комітету буде пропозиція окремого розгляду цих законопроектів, то ми це зробимо. Якщо в когось із членів комітету буде альтернативна пропозиція щодо рішення, по проекту рішення по цим законопроектам, ми окремо це розглянемо. Якщо вищезазначеного немає, то я пропоную тоді комітету визначитися одним голосуванням щодо запропонованих проектів висновків по цим законопроектам. Такий пропоную порядок розгляду.

Чи буде щодо цього, колеги, заперечення? Прошу тоді визначитися щодо...

ІВАНІСОВ Р.В. Пані голово, я утримався. Від цього відключаюся.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧА. Зрозуміло. Дякую.

Тоді, колеги, прошу визначитися. А у нас є взагалі кворум? Юрій Васильович, у нас є кворум?

КАРМАН Ю.В. Ні, вже немає.

П'ять. Все, немає кворуму.

ГОЛОВУЮЧА. Ну що ж, колеги, я була права в своєму побоюванні, що питання в «Різному» лишається в «Різному» довше ніж хотілося б. Відповідно, колеги, я тоді змушена це засідання комітету закрити.

Дякую дуже за конструктивну роботу, і до зустрічі, колеги. До побачення.